

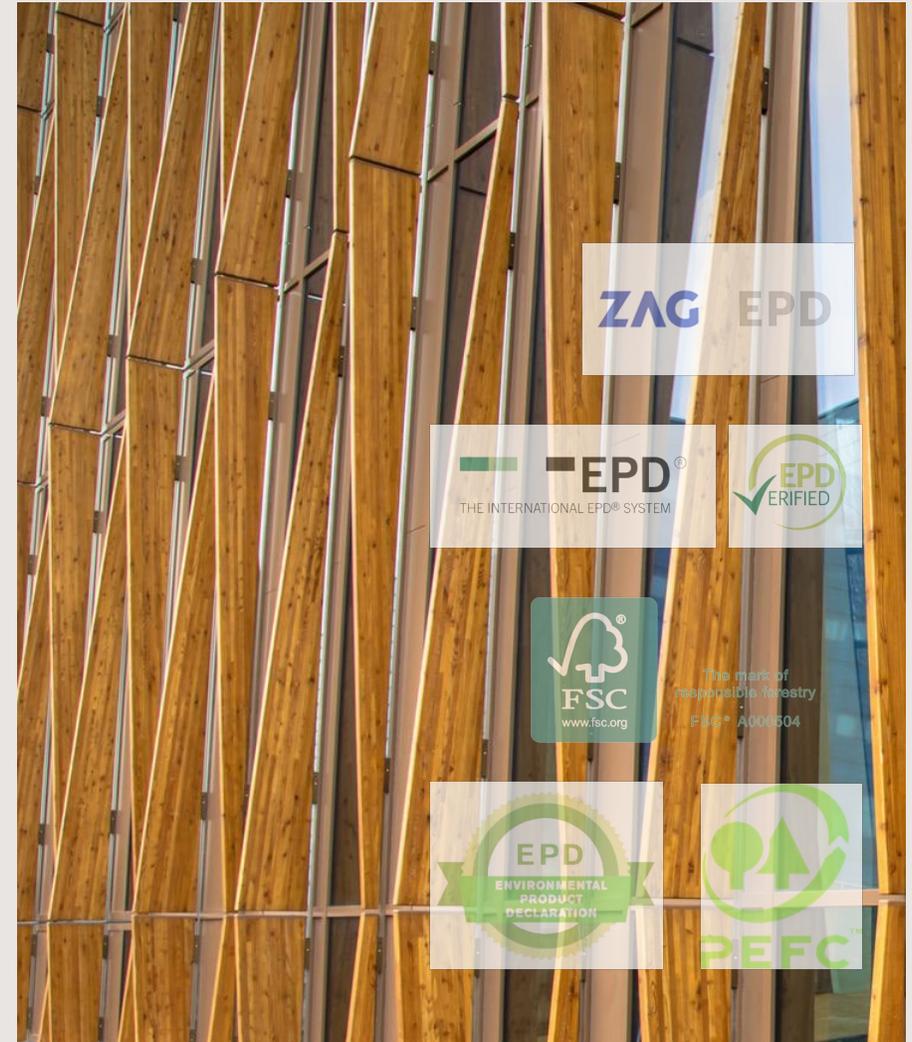
Strokovni posvet GZS

Integralno projektiranje in trajnostna gradnja kot ključna nosilca
trajnostnega in krožnega gradbenega gospodarstva

Okoljske oznake gradbenih proizvodov

Leni Pernar, Ministrstvo za naravne vire in prostor

Ljubljana, 23. 10. 2023

Kazalo

1. Aktivnosti MNVP na projektu LIFE IP CARE4CLIMATE
2. Okoljsko označevanje gradbenih proizvodov
3. Zakonski okvir krožnega gradbenega gospodarstva
4. Inovativnost in odličnost v oblikovanju in projektiranju

SLO kTG in EU okvir Level(s)

Kazalnik 2.1

Seznam količin, materialov in življenjske dobe (BoM)

Kazalnik 2.2

Odpadki in materiali pri gradnji in rušenju

Kazalnik 2.4

Načrtovanje za razgradnjo, ponovno uporabo in recikliranje

Kazalnik 4.1

Kakovost notranjega zraka

Ljubljana, 23. 10. 2023

Arhitekturni biro MVRDV, Matrix Innovation Center, Matrix One, Nizozemska, leto 2018 -2023

VIR: <https://worldarchitecture.org/architecture-news/fzhvz/mvrdv-built-demountable-office-and-laboratory-with-90-per-cent-recyclable-materials-in-amsterdam.html>

VIR: <https://madaster.com>

Okoljsko označevanje gradbenih proizvodov

	tip I	tip III	drugo	LCA	VOC
Število proizvodov z oznako	26	27	108	0	39
Delež glede na vse pregledane proizvode	4,2 %	4,3 %	17,4 %	0,0 %	6,3 %
Število skupin, v katerih se pojavljajo	2	3	6	0	3

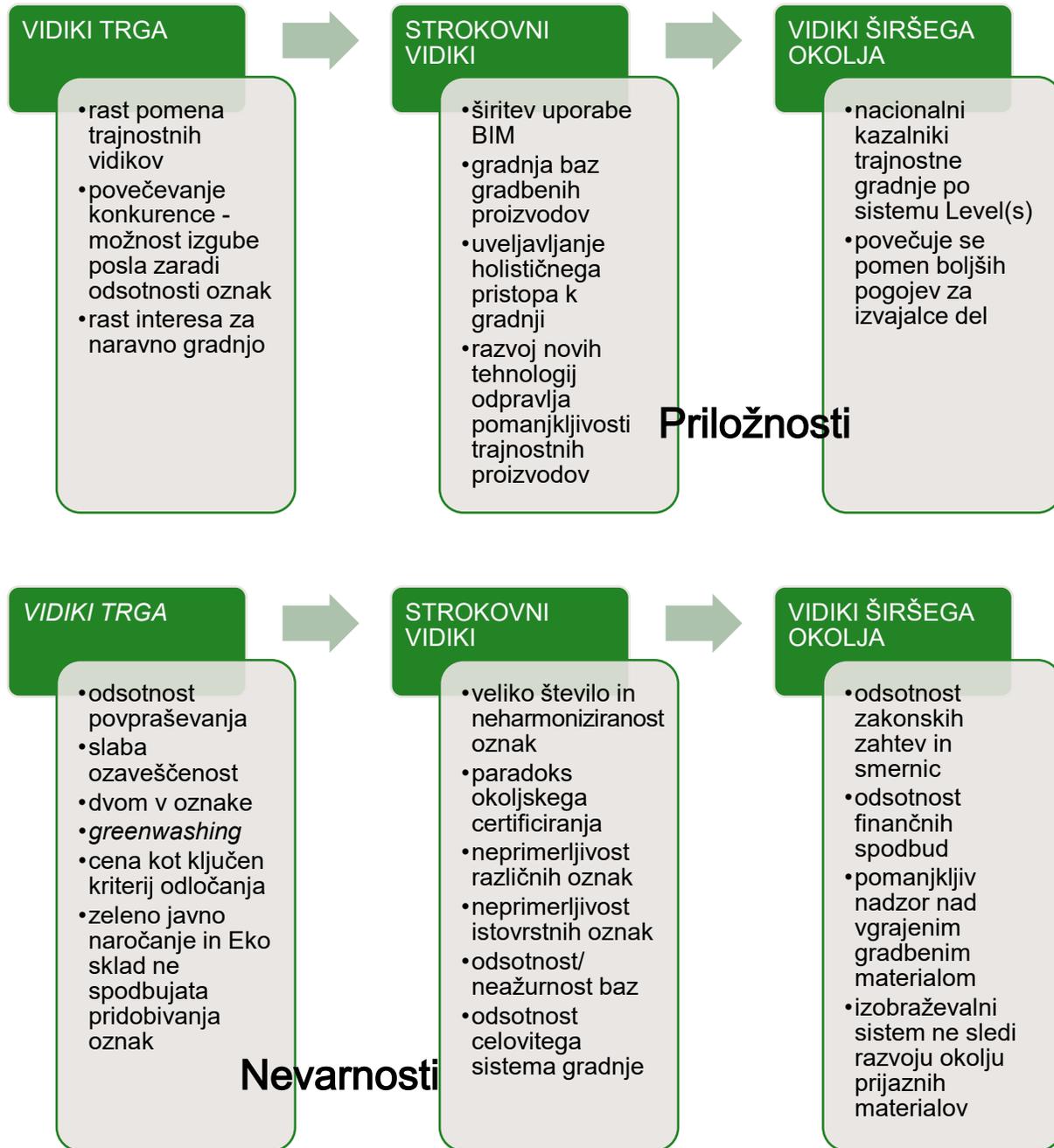
Okoljske oznake	Tip I	Tip II	Tip III
1 Prostovoljna oznaka			
2 Oznaka podaja številčno oceno kakovosti proizvoda			
3 Oznaka podaja opisno oceno kakovosti proizvoda			
4 V naprej določena metodologija			
5 Oznaka vključuje oceno življenjskega cikla LCA			
6 Samopredelitev (proizvajalec, distributer, prodajalec)			
7 Oznako podeljuje akreditiran organ			
8 Zanesljivo preverljivi podatki			
9 Namenjene komunik. med podjetjem in kupci - B&C			
10 Namenjene predvsem komunik. med podjetji - B&B			
11 Prepoznavni tipični logotipi	 	 	

Okoljsko označevanje gradbenih proizvodov

Analiza okoljskih izjav na trgu z gradbenimi proizvodi

https://www.care4climate.si/files/1372/Analiza%20OITGP_RS_porocilo_FINAL.pdf

Ljubljana, 23. 10. 2023

Integracija SLO kTG v Uredbo o zelenem javnem naročanju

30 %

Delež lesa ali lesnih tvoriv v stavbah znaša najmanj 30 % prostornine vgrajenih materialov, razen če predpis ali namen uporabe to prepoveduje ali onemogoča. Hkrati je lahko delež lesa za tretjino manjši (20%), če se v stavbo vgradi najmanj 10 % gradbenih proizvodov, ki imajo znak za okolje tipa I ali tipa III.

Po letu 2026 se bo SLO kTG implementiralo v
Uredbo o zelenem javnem naročanju storitev projektiranja in gradnje stavb

20 %

10%

EPD

Trajnostna raba naravnih virov (33.člen)

Gradbeni zakon – GZ-1 (Uradni list RS, št. 199/21 z dne 11. 12. 2021)

33. člen

Objekti morajo biti projektirani, grajeni, vzdrževani in odstranjeni tako, da je raba naravnih virov trajnostna in da se omogoča predvsem: ponovna uporaba ali možnost recikliranja objektov, njihovih delov in gradbenega materiala po odstranitvi, dolga življenjska doba objektov in uporaba okoljsko sprejemljivih surovin in sekundarnih surovin v objektih.

Zahteve za vgradnjo materialov in proizvodov (38. člen)

Gradbeni zakon – GZ-1 (Uradni list RS, št. 199/21 z dne 11. 12. 2021)

38. člen

Natančneje se določajo pogoji glede vgradnje materialov, gradbenih proizvodov in proizvodov. Na novo se dovoljuje vgradnja materialov, gradbenih proizvodov in proizvodov, ki so že bili uporabljeni in njihova ponovna uporaba ne predstavlja tveganja za uporabnike in okolje in po uporabi bistvene zahteve za objekte niso spremenjene. Pri tem mora biti vgradnja taka, da objekt lahko doseže namen iz 2. člena GZ-1.

GZ-1 po novem določa razmerje do predpisov, ki urejajo odpadke in določa, da je za obvladovanje tveganj povezanih z uporabo že uporabljenih elementov objektov zadolžen projektant, kar dokazuje v projektni dokumentaciji za izvedbo gradnje.

Inovativnost in odličnost v oblikovanju in projektiranju

Most do skoraj nič-energijskih in nič-emisijskih stavb se gradi v najzgodnejših fazah oblikovanja trajno vgrajenih proizvodov v stavbe in v najzgodnejših fazah snovanja in projektiranja v stavb, v fazi idejne zasnove projektiranja stavb in stavbnih sistemov.

Integralno oziroma celostno projektiranje je najučinkovitejše, ko so ključna vprašanja za zmanjšane rabe energije in naravnih virov, ponovne rabe materialov, razgradnje ali recikliranja gradbenih proizvodov, obravnava dovolj zgodaj. V fazi snovanja uporabe gradbenega materiala ali proizvoda in v fazi idejne zasnove stavbe.

Na končni rezultat in učinkovitost trajnosti stavb vpliva zgodnji razmislek o rešitvah za nizko rabo vgrajene energije in nizko rabo naravnih virov za materiale ter drugih ukrepov. Vse faze načrtovanja tako postajajo mnogo bolj kompleksne, pri tem bo v pomoč razvoj digitalizacije z integralnim projektiranjem.

Inovativnost v oblikovanju gradbenih proizvodov

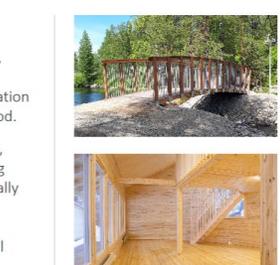
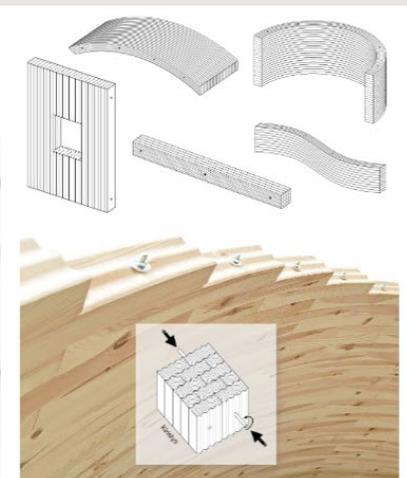
GOOD PRACTICES IN CIRCULAR ECONOMY

WLT® Wave Layered Timber

Glue-free mass timber for aesthetic structures

This innovative construction technology from Finland focusses on simplicity and flexibility: the concept is a universal mass timber building component for every type of construction that can be manufactured with basic technical skills using different types of wood.

Company | Ownership of innovation

Aalto Haitek Oy
Juustotie 2
69300 Toholampi, Finland
aaltohaitek.fi

Factsheet #05 | 2021

Ključne povezave

Slovenski kazalniki TG: www.kazalnikitarjnostnegradnje.si

Analiza okoljskih izjav na trgu z gradbenimi proizvodi : https://www.care4climate.si/files/1372/Analiza%20ITGP-RS_porocilo_FINAL.pdf

MVRDV: <https://worldarchitecture.org/architecture-news/fzhvz/mvrdv-built-demountable-office-and-laboratory-with-90-per-cent-recyclable-materials-in-amsterdam.html>

KONTAKTNA OSEBA

Leni Pernar

Mail: leni.pernar@gov.si

Tel.: [+386 \(0\)1 478 7412](tel:+386(0)14787412)